

LR Vyriausybės vadovui Sauliui Skverneliui

KREIPIMASIS
2020-03-23

Gerbiamas premjere, vertindamas visos visuomenės ir Vyriausybės pastangas įveikti sudėtingą koronaviruso pandemijos sąlygotą situaciją šalyje, norėčiau atkreipti dėmesį į keletą Vyriausybės struktūrų patvirtintų (ar svarstomų) visuomenės gyvenimo bei veiklos suvaržymų.

Kovo 18 d. įvykusiame neeiliniame Lietuvos trišalės tarybos posėdyje darbdavių atstovai pareiškė norą paskelbti moratoriumą Darbo kodeksui: leisti žmonėms dirbti daugiau viršvalandžių, už juos nemokėti, sutrumpinti poilsio laiką, kontroliuoti jų atostogas. Susidaro įspūdis, jog šią poziciją aktyviai palaiko Vyriausybės deleguoti Trišalės tarybos atstovai.

Toks sprendimas pakirstų darbuotojų teisėtą lūkesčių principą, tikėjimą socialinio dialogo prasme, padidintų nusivylimą valstybės pažadu ginti silpnesniąją darbo santykių pusę bei sukurtų ekonominio nesaugumo jausmą.

Kategoriškai nepritariame darbo santykių teisinio reguliavimo „iššaldymui“ (moratoriumui), nes pandemijos krizės sukeltų ekonominių pasekmių sprendimui bei valdymui galimi alternatyvūs instrumentai: kolektyvinės sutartys, kuriose galima numatyti bei apibrėžti, kaip darbdaviai bei darbuotojai įveiks krizę solidariai dalindamiesi krizės našta.

Kovo 16 dienos LR Vyriausybės nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 14 d. nutarimo Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ pakeitimo“ pakeistas 3.2.7 papunktis, nustatantis ūkinės veiklos apribojimus Lietuvos respublikoje smulkaus ir vidutinio prekybos verslo vertinamas kaip diskriminacinis ir perteklinis, sukuriantis išskirtines galimybes dideliems prekybos tinklams.

Suprasdamas šių apribojimų viešąją svarbą ir poveikį visuomenės sveikatai, turiu konstatuoti, jog tęsiant šių priemonių taikymą smulkaus prekybos verslo (ypač regionuose) žlugimas yra neišvengiamas, o šiuo metu valstybės siūlomos darbo užmokesčio kompensavimo schemos situacijos iš esmės nepakeis.

Svarstant karantino priemonių ir laikotarpio pratęsimo klausimus Vyriausybėje, prašau atsižvelgti į išdėstytus argumentus, neskelbti moratoriumo Darbo kodekso nustatytam darbo santykių reguliavimui ir, esant valdomai epidemiologinei situacijai šalyje, persvarstyti smulkios prekybos verslo veiklos apribojimus ir numatyti bent dalinį savaitinį prekybos laiką laikantis higienos reikalavimų bei užtikrinant pardavėjų bei klientų epidemiologinę saugą.

Lietuvos socialdemokratų partijos pirmininkas
Gintautas Paluckas

